

LE STRADE DEL CUORE

*A journey to the heart of the Italian Renaissance
with frottole, tarantelle and words of love...*

Anonymous

Anonymous

Marco Cara

Jacopo Fogliano

Anonymous (XVI sec)

Bartolomeo Tromboncino

Marco Cara

Paolo Scoto (XVI sec.)

Bartolomeo Tromboncino

Pietro Paolo Borrono

Marco Beasley

Gabriele Fallamero

Anonymous

Anonymous

Anonymous

Anonymous

Anonymous

Tarantella del Passariello

traditional song from Puglia

Serenata

traditional ballad from Puglia

Per fuggir d'amor le punte

from: Libro I, Franciscus Bossiniensis, Venice 1509

L'amor, donna, ch'io te porto

from: Settimo libro del Petrucci, Venice 1507

Pavana "La Cornetta", Gagliarda "La Traditora"

from: ms. british library royal app. 59-62 s.d.

Su, su leva alza le ciglia

from: IV Libro di Andrea Antico, Rome 1517

Io non compro più speranza

from: Libro I, Franciscus Bossiniensis, Venice 1509

Turlurù la capra è moza

from: Settimo libro del Petrucci, Venice 1507

Ostinato vo' seguire

from: Libro I, Franciscus Bossiniensis, Venice 1509

Pavana e Saltarello della Milanese

from: Intavolature de leuto... G. A. Casteliono, Milan 1535

Tu dormi

from: B. Tromboncino, Libro I del Bossiniensis, Venice 1509

Vorria madonna

from: Il Primo libro delle canzonette, Venice 1584

La bella nœva

traditional song from Liguria

Tarantella del Gargano

traditional song from Puglia

Compendium Tarantulae

based on a citation from Athanasius Kircher

Tu bella ca lu tieni lu pettu tundu

traditional song from Campania and Puglia

Canto e Marcia dei Sanfedisti

song of the troops of Cardinale Ruffo di Calabria, 1799

LE STRADE DEL CUORE

La cultura umanista, al volgere del secolo sedicesimo, spinse i compositori italiani a elaborare uno stile musicale semplice ed espressivo che facesse da contraltare alla frequentatissima “chanson française”, forma vocale e strumentale contrappuntisticamente più elaborata.

Le corti lombarde furono il principale teatro di questa fertile ricerca: fra le varie forme poetiche allora in voga vi era la “frottola” che, strutturata in versi ottonari, ebbe la maggior fortuna musicale. Incerta è l'origine del nome “frottola”: forse “frotta”, cioè gruppo eterogeneo di persone, animali o cose; oppure un insieme di “composizioni poetiche” chiamate anche “barzellette”, microstorie drammatiche o molto divertenti per la presenza di indovinelli o proverbi.

Vive ancora oggi sono le tradizioni musicali nate nel territorio del Regno delle due Sicilie, comprendente l'odierna Italia centro-meridionale e la Sicilia, naturale punto d'incontro fra le culture del Mediterraneo orientale ed occidentale. Ai tempi della dominazione spagnola erano ancora evidenti i segni e le influenze di civiltà molto più antiche.

Oltre a condurre la nostra personale ricerca nelle biblioteche e negli archivi, abbiamo scelto di percorrere le strade d'Italia raccogliendo sul campo, dagli ultimi depositari della tradizione orale, testimonianze vive e memorie di antichi canti, per dare voce alla più autentica e segreta tradizione dell'Italia meridionale: il canto e il suono come magia e medicina.

Le Strade del Cuore sono percorse dal desiderio di sentire queste musiche accostarsi a persone e a luoghi a noi cari, evocare racconti e situazioni nelle quali ritrovarsi a ricordare e fare di questo ricordo un momento di felicità, qualche volta venato di mistero e malinconia.

THE PATHS OF THE HEART

The humanist culture at the turn of the sixteenth century spurred Italian composers to develop a simple and expressive musical style that acted as an alternative to the more elaborately contrapuntal *chanson française*, the very popular genre of vocal and instrumental music.

The courts of Lombardy were at the heart of this fertile experimentation. Among the various poetic forms, the *frottola*, structured in eight-syllable verses, met with greatest success. The name “frottola” is of uncertain origin. It is possibly a derivation of the word “frotta”, designating a heterogeneous group of persons, animals or objects. It could also refer to a diverse set of poetic compositions, also called *barzellette* or jokes – dramatic or amusing stories in miniature, full of riddles and proverbs.

Still today one can encounter the musical traditions that arose in the Kingdom of the Two Sicilies. Its territory embraced what is now central and southern Italy and Sicily, and was a natural crossroads of the cultures of the eastern and western Mediterranean. At the time of Spanish rule the signs and influences of much older civilizations were still evident.

In addition to conducting our own research in libraries and archives, we have chosen to traverse the roads of Italy, collecting living testimonies and memories of ancient songs from the last depositories of oral tradition. In this way we give voice to the most authentic and secret traditions of Southern Italy: song and music as magic and medicine.

The Paths of the Heart are travelled by the desire to hear this music take its place alongside people and places dear to us, evoking stories and situations that bring us together so that we may remember and make of these memories a moment of happiness, albeit tinged at times with mystery and melancholy.

DE WEGEN VAN HET HART

De humanistische cultuur rond het begin van de 16^e eeuw zette Italiaanse componisten ertoe aan, een eenvoudige en expressieve muziekstijl te creëren. Deze moest tegenwicht bieden aan het contrapuntisch meer uitgewerkte *chanson française*, een zeer populaire vocale en instrumentale muziekvorm.

De hoven van Lombardije waren het toneel voor dit vruchtbare onderzoek. Van de verschillende toen modieuze dichtvormen kende de *frottola*, opgebouwd uit verzen van acht lettergrepen, de grootste navolging in de muziek. De oorsprong van de benaming ‘frottola’ is onzeker. Mogelijk is die afgeleid van ‘frotta’: een heterogene groep van personen, dieren of dingen, en zo misschien ook een diverse verzameling van poëtische composities. Ze worden ook wel *barzellette*, grapjes, genoemd – miniatuurverhalen die dramatisch zijn of juist heel geestig, door de aanwezigheid van raadseltjes of spreekwoorden.

Vandaag nog springlevend zijn de muziektradities die ontstonden in het gebied van het Koninkrijk der Beide Siciliën. Dit rijk omvatte het tegenwoordige Midden- en Zuid-Italië, en was een natuurlijk ontmoetingspunt voor de mediterrane culturen van Oost en West. In het tijdperk van de Spaanse overheersing waren ook de sporen en invloeden van nog veel oudere beschavingen duidelijk voelbaar.

Niet alleen hebben we ons persoonlijk onderzoek in bibliotheken en archieven gedaan, we hebben er ook voor gekozen de wegen van Italië te bereizen om in het veld levende getuigenissen en herinneringen aan oude zangen te verzamelen van de laatste bewaarders van de orale traditie. Zo geven we stem aan de meest authentieke en geheime traditie van Zuid-Italië: zang en muziek als magie en medicijn.

De Wegen van het Hart worden bereisd uit het verlangen om te horen, hoe deze muziek mensen en plaatsen bereikt die ons dierbaar zijn, hoe ze verhalen en gelegenheden oproept waarin we elkaar ontmoeten. In zulke ontmoetingen kunnen we samen herinneren, om van die herinnering een moment van geluk te maken, soms ook doorweven met mysterie en melancholie.

LE STRADE DEL CUORE – texts and translations

TARANTELLA DEL PASSARIELLO

O re, re, lu passariello 'nta ll'avena,
e si nun lu va' a parà
tutta ll'avena se magnarrà.
'O riavulo, stanotte
e mugliereme è caduta da lu liette;
'O riavulo stanotte
la jatta s'è magnata li cunfiette.
E si prima eremo a tre a ballà la tarantella,
mo' simmo rimaste a dduje
e mugliereme quant'è bella.
Santo Michele sarva ogne Christiane,
moniche, monicelle e artigiane.
O re, re, lu passariello 'nta ll'avena,
e si nun lu va' a parà
tutta ll'avena se magnarrà.

TARANTELLA OF THE SPARROW

Beware, the sparrow is in the oats,
and if you don't chase him out,
he will eat up everything!
The devil, last night
my wife has fallen out of bed;
The devil, last night
the cat has eaten al the cakes.
And if before we were three to dance the tarantella,
now the two of us remain,
and my wife, she is so beautiful...
Saint Michael, save all Christians,
monks, nuns, and craftsmen.
Beware, the sparrow is in the oats,
and if you don't chase him out,
he will eat up everything!

SERENATA

Sona a battenti, sona chitarra mia,
li colpi giusti lo sonatur ti dà.
Sona chitarra mia, ruspiti da lu sonnu non cchiù dormiri,
e non ci dormi quannu c'avimmo amari.
Nu letto di viole ci lu faciti,
li materazzi e li cuscini di seta.
E li lenzoli soni arrecamati,
li cuperti soni di vasilicoi.
Sono belli l'occhi toi.
E l'occhi toi belli sò li fronni d'arburelli,
e l'occhi toi vivaci sò li fronni di vammacia.
Rapilu bella ca t'avi da parlà,
t'ava dicere duje parole, tinele a mente nun li scurdà.

SERENADE

Play, guitar of mine, go on,
the player gives you the right rythm.
Play, guitar of mine, leave your slumber, sleep no more,
you cannot sleep when we should be making love.
A bed of violets you must prepare us,
with mattresses and pillows of silk.
The sheets are embroidered,
the coverlets are made of basil.
How beautiful your eyes are!
Your eyes are beautiful, like leaves from a tree,
your eyes are vivacious, like little clouds of cotton.
Open them, pretty girl, for I have something to say.
Two words I must tell you, keep them in mind, do not forget.

TARANTELLA VAN DE MUS

Pas op, de mus zit in de haver,
en als je hem niet verjaagt,
eet hij straks alle haver op!
Verduiveld, vannacht
is mijn vrouw uit bed gevallen;
Verduiveld, vannacht
heeft de kat de koekjes opgegeten.
En dansten we eerst gedrieën de tarantella,
nu zijn we met z'n tweeën over,
en mijn vrouw, wat is ze mooi.
Sint Michael, red alle christenen,
monniken, nonnetjes en ambachtslieden.
Pas op, de mus zit in de haver,
en als je hem niet verjaagt,
eet hij straks alle haver op!

SERENADE

Weerklink, gitaar van mij, weerklink,
met de juiste akkoorden slaat de speler je aan.
Weerklink, gitaar van mij, ontwaak en slaap niet meer,
je kan niet slapen wanneer wij elkaar moeten beminnen.
Maak voor ons een bed van violtjes op,
de matrassen en kussens van zijde.
En de lakens zijn geborduurd,
de dekens zijn van basilicum.
Mooi zijn ze, jouw ogen.
Je ogen zijn mooi als blaadjes van een boom,
je ogen zijn levendig als wolkjes katoen.
Open ze, schoonheid, want ik moet met je praten,
twee woorden moet ik je zeggen: neem ze ter harte,
vergeet ze niet.

PER FUGGIR D'AMOR LE PUNTE

*Do Tienti alora,
tienti alora, ruzelnenta,
tu sarai la malcontenta.
Per fuggir d'amor le punte
come ingratto e rio tiranno,
vagabondo in piano e in monte
era un giorno in grave affanno;
Quando ahimé ch'io non me inganno
vidi un divo e sacro aspetto
ad amar tutto subietto,
se ne già cantando allora:
*Do Tienti alora,
tienti alora, ruzelnenta,
tu sarai la malcontenta.**

Io che mai udito avìa
si' soave e dolce canto,
pian pian drieto gli venia
confortando il duol mio alquanto;
E da poi, dall'altro canto
per trovare in lei pietade
poi riposta in libertade
se ne già cantando allora:
*Do Tienti alora,
tienti alora, ruzelnenta,
tu sarai la malcontenta.*

TO FLEE THE DARTS OF LOVE

*Oh, feel the breeze,
feel the breeze, you angry girl,
you will be the unhappy one...
To flee the darts of Love
that cruel, ingrateful tyrant,
alone I wandered fields and mountains
on a day of great torment.
When, alas, for my eyes deceive me not
I saw a divine and sacred presence
completely subjected to love,
and he went around and sang:
*Oh, feel the breeze,
feel the breeze, you angry girl,
you will be the unhappy one...**

And I, who'd never heard before
such a sweet and gentle song,
slowly I went after him
and found some comfort for my pain.
And from then on, to find
compassion in her with my song
but in restored freedom,
I go around and sing:
*Oh, feel the breeze,
feel the breeze, you angry girl,
you will be the unhappy one...*

L'AMOR, DONNA, CH'IO TE PORTO

L'amor, donna, ch'io te porto,
volentier vorria scoprire.
E 'l mio affanno vorria dire
che per te pena sopporto.
L'amor, donna, ch'io te porto
volentier vorria scoprire.

THE LOVE, LADY, THAT I FEEL FOR YOU

The love, lady, that I feel for you
I would willingly reveal.
Of my sorrow I would like to speak,
the suffering I bear for you.
The love, lady, that I feel for you
I would willingly reveal.

OM AMORS PIJLEN TE ONTVLUCHTEN

*Oh, voel de bries,
voel de bries, opvliegend meisje,
of jij zult nog ontevreden zijn.
Om Amors pijlen te ontvluchten,
die wrede, ondankbare tiran,
zwierf ik over berg en vlakte;
vol zware kwelling was de dag,
toen ik, ach, want ik vergis me niet,
een goddelijke verschijning zag.
Geheel beheerst door liefde
ging hij rond en zong:
*Oh, voel de bries,
voel de bries, opvliegend meisje,
of jij zult nog ontevreden zijn.**

En ik, ik had nog nooit
zo'n zoete, zachte zang gehoord,
langzaam volgde ik hem na,
en vond wat troost voor mijn verdriet.
Sindsdien, om met mijn lied
in haar mededogen te vinden,
maar in hervonden vrijheid,
ga ik rond en zing:
*Oh, voel de bries,
voel de bries, opvliegend meisje,
of jij zult nog ontevreden zijn.*

DE LIEFDE, VROUWE, DIE IK VOOR JE VOEL

De liefde, vrouwe, die ik voor je voel,
zou ik graag willen onthullen.
Mijn leed zou ik willen uitspreken,
de kwelling die ik om jou verdraag.
De liefde, vrouwe, die ik voor je voel,
zou ik graag willen onthullen.

Io non so come ti possa
descovrir l'ardente foco,
che me bruza n fino all'ossa
e non vedo tempo e loco:
E che ahimé! io bruzo in foco
senza aver alcun conforto!

Non me fido a mandar messo
per che temo esser gabbato;
S'io te passo per appresso,
tu te voltì in altro lato;
Chiuso son più giorni stato
e son anche a pergiòr porto!

SÚ, SÚ LEVA, ALZA LE CIGLIA

Sú, sú leva, alza le ciglia,
non dormir ché non dorm'io.
E se hai caro el viver mio,
apri li ochi e te resviglia.
Sú, sú leva...

Lassa il somno et odi il canto
d'un che va per te penando,
e che affetto è d'amor tanto
che per te va quinci errando,
e si forte lamentando,
che col strido te resviglia.
Sú, sú leva...

Tu riposi et io, qua fora,
per te fo pensier diversi,
e l'ardor che cresce ognora
tenmi i spirti in duol sumersi,
tal che con dolenti versi
forza m'è che ti resviglia.
Sú, sú leva...

I don't know how I can
disclose the blazing flames
that consume me to my bones.
I see time nor place for it:
Alas! I'm burned by fire
without finding any comfort!

I dare not send a messenger,
for I fear being deceived.
When I pass near by you
you turn to the other side.
For days I've locked myself away,
and it has only made me worse!

COME, GET UP, OPEN YOUR EYES

Come, get up, open your eyes,
do not sleep, for I'm not sleeping.
And if my life is dear to you,
open your eyes and awake.
Come, get up...

Abandon sleep and hear the song
of one who's suffering for you,
who is so affected by love
that he wanders about this place,
uttering laments so loud,
that his cries will wake you up.
Come, get up...

You rest, while I outside
cherish various thoughts of you.
And the ardor that ever grows
keeps my spirits plunged in sorrow
so great that, with my mournful verses
I am forced to wake you up.
Come, get up...

Ik weet niet hoe ik het je kan
openbaren, het vlamende vuur
dat me tot op het bot verbrandt:
ik zie er tijd noch plaats toe.
Wee mij! Ik ga op in vlammen,
en vind geen enkele troost!

Bericht waag ik je niet te zenden,
want ik vrees te worden bedrogen.
Als ik dichtbij langs je loop,
wend jij je de andere kant op.
Dagen heb ik me opgesloten,
en nog slechter ben ik eraan toe!

TOE, KOM, SLA JE OGEN OP...

Toe, kom, sla je ogen op,
slaap toch niet, want ik slaap niet.
En als mijn leven je lief is,
open dan je ogen en ontwaak.
Toe, kom...

Laat het slapen, hoor het zingen
van iemand die hevig om je lijdt,
die zo door liefde is aangedaan,
dat hij hier voor jou rondwaalt,
en zo luid weeklaagt,
dat zijn kreet je doet ontwaken.
Toe, kom...

Jij rust en ik, hier buiten,
koester om jou allerlei gedachten.
En de hartstocht die almaar groeit,
houdt mijn gemoed in verdriet verzonken,
zozeer dat, met mijn droeve verzen,
ik je wel moet doen ontwaken.
Toe, kom...

Lassa adonque, o donna, il somno
e pietà ti svegli il core
ché mie forze piú non pono
riparar a un tanto ardore.
E se hai dramma in te d'amore,
odi il canto e te resviglia.
Sú, sú leva...

IO NON COMPRO PIÙ SPERANZA

Io non compro più speranza
che gli è falsa mercanzia!
A dar sol attendo via
quella poca che m'avanza.
Io non compro più speranza
che gli è falsa mercanzia!

Cara un tempo la comprai
or la vendo a buon mercato.
E consiglio ben che mai
non ne compri un sventurato.
Ma sempre nel suo stato
se ne resti con costanza.
Io non compro più speranza
che gli è falsa mercanzia!

El sperare è come il sogno
che per più riesce in nulla.
El sperar proprio il bisogno
de chi al vento si trastulla.
El sperar sovente a nulla
chi continua la sua danza.
Io non compro più speranza
che gli è falsa mercanzia!

So, my lady, abandon sleep
and may pity awaken in your heart,
for I no longer have the strength
to resist against such passion.
If there is the smallest spark of love in you,
hear my song, and awake.
Come, get up...

I'LL BUY HOPE NO MORE

I'll buy hope no more,
for it is false merchandise!
I cannot wait to give away
the little I have left.
I'll buy hope no more
for it is false merchandise!

Once I bought it dearly,
now I sell it cheap.
Never would I counsel
a wretched man to buy it.
May he remain with constancy
in his wretched state.
I'll buy hope no more,
for it is false merchandise!

Hope is like a dream,
it mostly leads to nothing.
Hoping is the craving need
of him who plays the winds.
Hope often brings to ruin
who continues in its dance.
I'll buy hope no more,
for it is false merchandise!

Laat dus, o vrouwe, het slapen,
laat je hart door mededogen wekken,
want het ontbreekt mij aan de krachten
om zo'n hartstocht te weerstaan.
En als je een sprankje liefde in je voelt,
hoor dan mijn zang en ontwaak.
Toe, kom...

IK KOOP GEEN HOOP MEER

Ik koop geen hoop meer,
het is bedrieglijke handelshaar!
Ik wacht enkel nog om weg te geven
dat kleine beetje wat me rest.
Ik koop geen hoop meer,
het is bedrieglijke handelshaar!

Eens kocht ik haar duur,
ik verkoop haar nu voor bijna niets.
Nooit zou het mijn raad zijn
dat een ongelukkige haar koopt.
Laat hij altijd in zijn toestand
vol standvastigheid verblijven.
Ik koop geen hoop meer,
het is bedrieglijke handelshaar!

Hoop is als een droom
die meestal leidt tot niets.
Hoop is de drang van wie
wil spelen met de wind.
Hoop richt vaak te gronde
wie ermee blijft dansen.
Ik koop geen hoop meer,
het is bedrieglijke handelshaar!

TURLURÙ LA CAPRA È MOZA

Turlurù la capra è moza,
tu me pass no de bebé,
pò fa' quest Domedè,
che de mi not curi goza.

M'avres pensat che un asnel
sfus voltat ai me pregheri,
et anchora i bis e i feri,
ma tu à orechi d'un mastrel!

T'ho amada za tant agn
e servida fidelmet,
ma comprendi chiaramet,
ch'o spis el tep e rot i pagn.

Snot fasti cont di fat me,
che nol disivi al prim trat,
crit perzò che sia u' mat:
e so' pur, ché so el ma fè.

Horsù da po' che veg za,
la to perversa opiniò,
e no' so' migia u' babiò:
sta' con Dè che men vo in za!

OSTINATO VO' SEGUIRE

Ostinato vo' seguire
la magnanima mia impresa.
Fammi Amor qual voi offesa;
s'io dovessi ben morire,
ostinato vo' seguire
la magnanima mia impresa.

TURLURÙ, THE GOAT'S DONE IN

*Turlurù, the goat's done in,
you'll no longer make me look an idiot,
only God can do that,
and he doesn't care the least about me.*

I'd have thought even a donkey
would turn at my bidding,
even snakes and wild beasts,
but you have ears like a bucket!

I've loved you for so many years,
and faithfully I served you,
but I understand all too well: I wasted
my time and ruined my clothes.

You did not care for me at all,
even if you never admitted it,
and therefore you think I'm mad:
maybe I am, but I go my own path.

Go on, I see it now,
this wicked character of yours,
and I am no naive fool:
may God be with you, I am out of here!

STUBBORNLY I SHALL PURSUE

Stubbornly I shall pursue
my magnanimous venture.
Make me, Love, your choice offense
for even if I were to die,
I shall stubbornly pursue
my magnanimous venture.

TURLURÙ, DE GEIT IS GEKEELD

*Turlurù, de geit is gekeeld,
jij laat me niet doorgaan voor idoot,
de enige die dat kan is God,
en die geeft geen zier om mij.*

Ik had gedacht dat zelfs een ezel
zich zou keren op mijn bede,
zelfs slangen en wilde beesten,
maar jij hebt de oren van een emmer!

Ik heb je zoveel jaren liefgehad,
en trouw heb ik je gediend,
maar ik zie helder in: ik heb
mijn tijd verspild, mijn kleren gescheurd.

Je trok je nijs van me aan,
al gaf je dat niet meteen toe,
daarom denk je dat ik gek ben:
dat is maar zo, ik volg mijn weg.

Vooruit dan, ik zie het nu,
die valse gedachten van jou,
en ik ben geen onnozele twijfelaar:
God zij met je, ik ga ervandoor!

STANDVASTIG WIL IK VOLHARDEN

Standvastig wil ik volharden
in mijn grootmoedig streven.
Liefde, kwets mij wat je wil,
want zelfs al moest ik sterven,
wil ik standvastig volharden
in mijn grootmoedig streven.

Famme ciel, famme fortuna,
bene o male come a te piace.
Nè piacer, nè ingiuria alcuna
per avilirmi o far più audace.
Che de l'un non son capace,
l'altro più non po' fuggire.
Ostinato vo' seguire
la magnanima mia impresa.

Vinca o perda io non attendo
de mia impresa altro che onore.
Sopra il ciel beato ascendo
s'io ne resto vincitore.
S'io la perdo alfin gran core
mostrarà l'alto desire.
Ostinato vo' seguire
La magnanima mia impresa.

TU DORMI

Tu dormi, io veglio alla tempesta e al vento
su la marmorea petra di tua porta.
Tu dormi, io veglio e sto sempre in tormento
e l'anima ed il core da me scampo.
Tu dormi, io veglio e con amaro accento
ognhor chiamo pietà che è per me morta.
Tu dormi, io veglio e poi in un sol momento
di lagrime e di pianto io qui divampo.
Tu dormi, io veglio con grave tormento
né trovo al mio penar chi me conforta.
Tu dormi, io veglio e solo mi lamento
di vita vo' soffrir tutto l'inciampo.
Tu dormi riposata senza affanno,
e gli occhi miei serrati mai non stanno.
Tu dormi ed io, crudel, lamento e ploro,
e moro ahimé, ch'io moro.

Heaven, fortune, you can do
your best or worse, just as you please.
For no pleasure or injustice
can dishearten or embolden me.
Of the one I am not able,
for the other I can no longer flee.
Stubbornly I shall pursue
my magnanimous venture.

Whether I win or lose, I expect
of my venture nothing but honor.
Blessed I rise above heaven
if I come out victorious.
If in the end I nobly lose,
my loss is sign of high desire.
Stubbornly I shall pursue
my magnanimous venture.

YOU SLEEP

You sleep, I keep watch in storm and wind
on the cold marble of your doorstep.
You sleep, I keep watch and am ever in torment
I seek to preserve my heart and soul.
You sleep, I keep watch and in bitter tones
I ever call on pity, that for me exists no more.
You sleep, I keep watch and in a single moment
I dissolve in tears and weeping.
You sleep, I keep watch in grave torment
and find no-one to comfort my suffering.
You sleep, I keep watch and lament alone,
all of life's obstacles I must bear.
You sleep and rest without anguish,
while my eyes are never closed.
You sleep and I, cruel woman, lament and cry,
and I die, alas, I die...

Hemel, fortuin, doe mij maar
goed of kwaad zoals het je bevalt.
Want noch plezier, noch onrecht
kan mij laf of dapper maken.
Tot het één ben ik niet in staat,
voor 't ander kan ik niet meer vluchten:
standvastig wil ik volharden
in mijn grootmoedig streven.

Of ik nu win of verlies, ik verwacht
van mijn streven niets dan eer.
Boven de hemel rijs ik zalig op,
als ik overwinnaar blijk.
Als ik nobel in mijn streven faal,
toont dat toch mijn hoog verlangen.
Standvastig wil ik volharden
in mijn grootmoedig streven.

JIJ SLAAPT

Jij slaapt, ik waak in storm en wind
op het koude marmer voor jouw deur.
Jij slaapt, ik waak en word steeds gekweld,
hart en ziel wil ik voor mijzelf behoeden.
Jij slaapt, ik waak en roep op bittere toon
almaar om mededogen, dat voor mij niet bestaat.
Jij slaapt, ik waak en in een enkel moment
brand ik hier op in tranen en jammerklachten.
Jij slaapt, ik waak in heftige kwelling
en tref niemand die mijn leed verzacht.
Jij slaapt, ik waak en klaag alleen,
iedere hindernis van 't leven moet ik lijden.
Jij slaapt en rust zonder enige zorgen,
terwijl mijn ogen nooit gesloten zijn.
Jij slaapt en ik, wrede vrouw, klaag en smeek,
en sterf... Ach! Ik sterf...

VORRIA MADONNA

Vorria, madonna, fare, fare, fareti a sapere
ch'io t'amo tanto e non so che mi fare:
guarda 'sta sorte come mi fa stare!

Vorria, madonna, fare, fare, fartelo vedere
ch'io per te moro, non m'abbandonare:
guarda 'sta sorte come mi fa stare!

Vorria un juorno fare, fare, fartelo gustare
l'ardor che pato e non posso parlare!
guarda 'sta sorte come mi fa stare!

Dì, a che serve fare, fare, farmi stentare
la notte e 'l giorno per voler amare?
Certo ch'amore sì mi fa pazziare!

LA BELLA NOEVA

Che bella noeva che t'ho purtà
o bel faccin d'amore.
Dimmi che noeva m'hai purtà
che sei venut'a quest'ora!
E mi la noeva che t'ho purtà
e mi non so se vi piacerà:
son qui a domandarvi
a voi bello morettin
se volete maritarmi.
O maritarmi non so con chi...
Fortuna sì è quella,
a voi bella morettin,
a voi vi donerò l'anello.

I WOULD, MY LADY

I would, my lady, like to let you know
that I love you so, and don't know what to do.
Behold this fate of mine, the state that I am in!

I would, my lady, like to let you see
that I'd die for you, don't leave me alone.
Behold this fate of mine, the state that I am in!

I would, one day, like to let you taste
the ardor I must bear, but cannot put in words.
Behold this fate of mine, the state that I am in!

God, what good is it, to always let me suffer,
every day and night, just for wanting love?
It's certain: love, it makes me loose my mind!

GOOD NEWS

What good news I brought you,
oh my beautiful, beloved face!
Tell me what news you brought,
that you came at this late hour.
Oh, the news I brought you,
I'm not sure if it will please you.
I am here to ask you,
to you, beautiful dark-haired boy,
if you want to marry me.
To marry... with whom, I do not know,
but this day brings me fortune:
To you, beautiful dark-haired girl,
to you I will give my ring.

IK ZOU JE, MIJN VROUWE

Ik zou je, mijn vrouwe, willen laten laten weten
dat ik zo van je houd en niet weet wat ik moet:
zie in wat een staat ik ben, door dit liefdeslot!

Ik zou je, mijn vrouwe, willen laten laten zien
dat ik voor jou sterf, laat me niet alleen:
zie in wat een staat ik ben, door dit liefdeslot!

Ik zou je, een dag, willen laten laten proeven
het vuur dat ik verdraag, maar niet in woord kan vatten:
zie in wat een staat ik ben, door dit liefdeslot!

God, waartoe toch, mij laten laten afzien
iedere dag en nacht, omdat ik lief wil hebben?
Het is zeker: de liefde, die brengt me buiten zinnen!

MOOI NIEUWS

Wat een mooi nieuws, dat ik je breng,
o mooi, geliefd gezicht...
Zeg me, welk nieuws breng je mij,
dat je om dit uur nog gekomen bent?
Het nieuws dat ik je breng,
ik weet niet of het je zal bevallen...
Ik ben hier om je te vragen,
aan jou, mooie donkere jongen,
of je met me wil trouwen.
O, trouwen, ik weet niet met wie,
maar dit is een geluksdag:
aan jou, mooi donker meisje,
aan jou geef ik mijn ring.

LA TARANTELLA DEL GARGANO

Madonnì, comma dei fari pi amà sta donni?
Di rose dee fari 'nu bellu ciardini
'ntorni ni d'intorni lei annammurari.
Di prete preziosi e d'ori fini
a mezzo nce la cava 'na brava funtani.
E je la corre' l'acqua sorgentivi
'ncoppa ce lu mette n'auciello a cantari.
Cantava e repusava: "Bella, diceva,
pi voi so' addivintato n'auciello
pe farimi 'nu sonnu accanto a voi,
bella madonna."
Me l'ha fatto annammurà la cammenatura e lu parlà:
si bella tu nun nce jive annammurà nun me facive.
Ah, Pinciuè, stà ncagnata che vuo' da me?
Mammeta lu ssape e te vuò dicere puro a tte.

TARANTELLA DEL GARGANO

Madonna, what can I do to love this woman?
A beautiful rose garden I must make,
round, all around her, to let her fall in love.
In the middle I will build a pretty fountain
of the finest gold and precious stones.
In it I'll let pure water flow,
on top I'll place a bird to sing.
It sings and it rests: 'Beautiful girl,' it says,
'for you I have become a bird,
to slumber next to you, my beautiful lady.'
I fell in love with how you talk, how you walk,
if you weren't so beautiful, I wouldn't have fallen
in love with you.
Ah, Pinciuè, you're angry, what do you want from me?
Your mother knows, and she wants to tell you, too.

TU BELLA CA LU TIENU LU PETTU TUNNU

Tu bella ca lu tienu lu pettu tunnu
non saccio ci sò menne o sò cutugna.
Maria ti chiami tu, ci bellu nomi,
stu nomi ti la misu la Madonna.
Stateve citte, stateve 'n sulenzia
vogghiu ca vuje sintiti lu mia cantare.
Bella dintra li belle tu bella sei,
ca de li belle tu puorti la palma.
La ninà, ni ninà, la nininena,
ha ditto l'amuri miu, staseri vena.
Marange e marangelle vogghiu chiantari
nu limuncello pi lu beni mia.
Bellu è lu mare e bella è la marina.
bella è la figghia di lu marinaru.
Tu rondine ca rundini lu mare
ferma quando ti dicu dduje parole.

YOU BEAUTY WITH YOUR ROUNDED BOSOM

You beauty with your rounded bosom,
are they breasts or quinces, I do not know.
Your name is Maria, what a pretty name,
the Madonna herself has given it to you.
Hush, everyone, be silent,
I want you all to hear my song.
Beautiful you are among beautiful girls,
it is you who carry the palm of beauty.
La ni la ninina la nininena,
my love said she would come tonight.
Oranges and tangerines I want to plant,
and a lemon tree, for my beloved.
Fair is the sea and fair is the seashore,
fair is also the seaman's daughter.
You, swallow, floating lightly over the sea,
wait, while I say two words to you...

TARANTELLA DEL GARGANO

Madonna, hoe moet ik deze vrouw beminnen?
Een mooie tuin vol rozen moet ik maken,
rond, rondom haar heen, om haar liefde te wekken.
Van het puurste goud en edelstenen
maak ik in het midden een fraaie fontein.
Daarin laat ik helder water stromen,
erop zet ik een vogel om te zingen.
Hij zingt en hij rust: 'Schoonheid,' zegt hij,
'voor jou ben ik een vogel geworden,
om naast jou te kunnen slapen,
schone vrouwe van mij.'
Ik ben verliefd geworden op je loop en op je stem:
was je niet zo mooi, dan was ik niet verliefd geworden.
Ah, Pinciuè, je bent boos, wat wil je toch van me?
Je moeder weet het, en wil het jou ook zeggen...

JIJ SCHOONHEID MET JE RONDE BOEZEM

Jij schoonheid met je ronde boezem,
ik weet niet of het borsten zijn of kweeperen.
Maria heet je, wat een mooie naam,
die naam heeft de Madonna je gegeven.
Stil, allen, doe er het zwijgen toe,
ik wil dat jullie mijn lied horen.
Mooi ben je, mooi onder de mooie meisjes,
van alle mooie meisjes draag jij de zeepalm.
La ninà ni ninà, la nininena,
mijn liefste heeft gezegd, vanavond komt ze.
Sinaasappels en mandarijnen wil ik planten,
en een citroenboom, voor mijn liefste.
Mooi is de zee en mooi is de zeekust,
mooi is ook de dochter van de zeeman.
Jij zwaluw die over het zeevlak zweeft,
wacht, wanneer ik je twee woorden zeg...

CANTO E MARCIA DEI SANFEDISTI

A lu suono de grancascia viva lu popolo vascio
A lu suono de tammurrielli so' risorti li puverielli
A lu suono de campane viva li pupulane
A lu suono de violine morte alli giacubbine!
Sona, Carmagnola, sona li cunzigliie,
viva o Rre cu la famiglie!

A Sant'Eramo tanta forte l'hanno fatto comm'a ricotta,
a stu cornuto sbrevugnato l'hanno mise 'a mitria ncapa;
Maistà, chi t'ha traduto, chistu stommaco chi ha avuto,
'e Signure, 'e Cavaliere te vulevano priggiuniere!
Sona, Carmagnola...

A lu tridece de giugno Sant'Antonio gloriuso,
'e Signure, sti borbante, 'e ffacetero 'o mazzo tanto.
So' arrivate li francise ati ttasse nc'anno mise,
Libertè, Egalité, tu arruobbe a mme, io arruobbe a tte!
Sona Carmagnola...

Li francise so' arrivate, nc'anno buono carusate,
e vuialà, e vuialà, cavece nculo a la libbertà!
A lu muolo senza guerra se tiraje l'albero nterra,
afferrajeno 'e giacubbine, 'e facettero na mappina!
Sona, Carmagnola...

Venne lu mese chiuvuso, lu ventuso, laddiruso,
a lu mese ca se mete, hanno avuto l'aglio arreto!
Viva Tata Maccarone ca rispetta 'a religione,
Giacubbine, jate a mmare ca v'abbrucia lu panare!
Sona, Carmagnola...

SONG AND MARCH OF THE SANFEDISTI

To the sound of the drums, long live the peasant people!
To the sound of the tambourines, the paupers have risen up!
To the sound of the bells, long live the commoners!
To the sound of the violins, death to the Jacobins!
Play the Carmagnole, call and gather the troops:
long live the king and his family!

The great fortress of Sant'Elmo, they crushed it like ricotta,
they put a mitre on the head of that shameless fool;
Majesty, who has betrayed you, who has had the nerve?
The lords and knights, they wanted you in prison!
Play the Carmagnole...

On the thirteenth of June, the feast of Saint Anthony,
they soundly defeated those Lords, those crooks.
The French arrived, and imposed more taxes on us,
Liberté, Egalité... you steal from me, I steal from you!
Play the Carmagnole...

The French arrived, they fleeced us to no end,
and voilà, and voilà, they kicked liberty in the ass!
At the harbour, after battle, the liberty tree was taken down,
they grabbed those Jacobins and wiped the floor with 'em!
Play the Carmagnole...

Passed have the rainy month, the windy month, the
flowermonth, in the month of harvest they got garlic up their
ass! Long live Tata Maccarone, who respects religion,
Jacobins, go to sea, because your backside is on fire!
Play the Carmagnole...

ZANG EN MARS VAN DE SANFEDISTI

Op het geluid van de trom, lang leve het boerenvolk!
Op het geluid van de tamboerijnen, de armen zijn opgestaan!
Op het luiden van de klokken, lang leve het gepeupel!
Op het geluid van de violen, dood aan de Jacobijnen!
Klink, Carmagnole, roep iedereen bijeen,
lang leve de koning en zijn familie!

Sant'Elmo, zo'n groot fort, hebben ze verpletterd als ricotta,
die schaamteloze onbenul hebben ze een mijter op het hoofd
gezet; Majestiet, wie heeft je verraden, wie heeft het lef
gehad? De heren en de ridders, ze wilden je gevangen gezetten!
Klink, Carmagnole...

Op de dertiende juni, het feest van Sint Antonius, hebben ze
die heren, die bedriegers, er flink van langs gegeven.
De Fransen zijn gekomen, hebben ons nog meer belasting
opgelegd: Liberté, Egalité... jij roeft van mij, ik roof van jou!
Klink, Carmagnole...

De Fransen zijn gekomen, ze hebben ons mooi uitgekleed,
en voilà, voilà, een schop onder de kont van de Liberté!
Bij de haven, zonder strijd, is de vrijheidsboom ontworteld,
ze grepen de Jacobijnen, en veegden de vloer met ze aan!
Klink, Carmagnole...

Voorbij de regenmaand, de windmaand, de bloemenmaand;
in de maand van de oogst kregen ze knoflook in hun gat!
Leve Tata Maccarone, die heeft ontzag voor de godsdienst.
Jacobijnen, ga naar zee, want jullie achterste staat in brand!
Klink, Carmagnole...